

Středověk
nejsou pr
rární druh
libě, živo
vrstev na
votního :
sanitatis a
osobám,
Lucembu
ní obou :
votosprá
nutné pe
tovat; ne
lovství, j
té které :
zemi pož
vším za
Významy
v celém
ním smy

Tent
které do
mimo ji
ta textu
zde úlot
je úloha:
Do jaké
osobní
skutečn
jí se i č
moci lé
tospráv
roveň k
náří tří
v úpln
vydává:

mordencia, venenosa, sicut autem serpentes, quorum morsui potenter subvenit pocio tiriace. Ideo hec duo coniuncta fuerunt apud eos et nominaverunt hanc confeccionem *tiriacam*. Sed secundum Abengwefid *beazar* est nomen Persicum et eius exposicio est „contra venenum“ sive „libertas contra veneno“, et cadit hoc nomen super duo, quorum unum est quod communiter cadit super medicinam expellentem venenum virtute et proprietate, que est in ea; et Latini, sequentes hoc significatum denominacione *bezaraicas* vocant illas medicinas. Et secundum est, quod proprie cadit super lapidem sive gemmam, que resistit omnibus venenis calidis et frigidis cum terranea sua substancia sine acra specie bibitus aut suspensus super pacientem. Et de isto ad presens etiam sermo Aristotelis primo *De generatione eius*.

Scribit quidam philosophus nomine Alius, quod minera huius lapidis est in terra Sirie et Indie et in terris in orientis et in meridie habere multos colores, nam quidam beazar est citrinus et quidam in colore viridi pulvirellentus et alter participans viriditatem /231r/ et alter albedinem luminosam. Et scribens de eleccione dicit, quod melior omnibus est citrinus et post pulvirellentus. Rases veram eleccionem meliorum ex quatuor describit, scilicet ex usu, ex tactu, ex gustu et etiam ex effectu. Ex usu quidam est citrinus in colore. Ex tactu quidam est mollis in substancia admodum cunicis meretricis mallaxate. Ex gustu vero, quod sit non habens saporem. Ex effectu vero ex eius minerali sufficiencia contra omnia venena et corrigens, quod dixit de colore, dicit se vidisse lapidem vergentem ad citrinitatem et albedinem habentem colorem similem vini et cum hic erat levis et splendidus sicut lumen et in nullo sua potencia fuit diminuta. Et quia multi decipiuntur circa hunc lapidem, eo quod multi lapides assimilantur ei, qui non habent suam proprietatem nec approximantur ei in operationibus aliquibus. Ideo Alius de probacione eius docet duo experimenta, quibus hic lapis experitur. Primum est, quod quando tangitur cum hoc lapide aculeus scorponis, prohibet ab eo potentiam pungendi. Et secundum est, quod si tritum ex eo pondus duorum granorum ordei et dissolvatur in aqua et ponatur hoc in ore serpentis, suffocat eum statim et occidit. *Virtus et proprietas, Abengwefid, huius lapidis est, quod contrastat venenis omnium animalium, plantarum et morsibus et puncturis venenosis.* Et Averrois: *Omnis lapis beazar est valde manifesti iuvamenti omnibus speciebus, usus vero eius secundum Abengwefid est, quando bibitur /231v/ ex eo pondus XII granorum ordei et linimentum de eo fit super locum morsus, liberat a morte et expellit venenum per sudorem. Et quando ponitur in ore illius, qui sumpsit venenum et sugit eum aliquantulum, confert ei. Et Averrois dicit, quod quandocumque propinatur ad bibendum venenatis ante quam perveniat venenum ad cor, liberat et curat. Invenitur enim huius lapidis quedam virtus mineralis et usus extraneus, videlicet quod cura lapide absente eius virtute venenum curat.* De